

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

-----

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนามังคุด
2. โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุด
คุณภาพ
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของมังคุดในภาคใต้
ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Study for genetic diversity of Mangosteen in south
of Thailand
4. คณะผู้ดำเนินงาน
หัวหน้าการทดลอง : นางศุภลักษณ์ อริยภูชัย สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง
ผู้ร่วมงาน : นางชญาณุช ตรีพันธ์ สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง
: นางสุมาลี ศรีแก้ว สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง
: นายบุญชนะ วงศ์ชนะ สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง
: นางชมพู จันทิ สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี

5. บทคัดย่อ

6. บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดในพื้นที่ภาคใต้ ระหว่างปี ตุลาคม 2556-กันยายน 2558 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สตูล สงขลา พัทลุง ตรัง สุราษฎร์ธานี ชุมพร พังงา และระนอง พบว่า มังคุดในภาคใต้ มีความหลากหลายทางพันธุกรรมน้อยมาก แต่พบความหลากหลายของใบ ในลักษณะใบต่าง ใน 2 รูปแบบคือ ต่าง ขอบใบสีเหลือง และต่างขอบใบสีเขียว และลักษณะการต่างของต้นพบว่า มี 2 รูปแบบ คือ ต่างทั้งต้น และต่าง เฉพาะบางกิ่งของต้น ส่วนใหญ่ได้จากการเพาะเมล็ด ลักษณะผล ขนาดใบ การให้ผลผลิต และความหวาน ไม่แตกต่างจากต้นปกติ เพอร์เซ็นต์เนื้อแก้วน้อยกว่าต้นมังคุดปกติเล็กน้อย และมีข้อสังเกตจากเกษตรกรว่า มีการ เข้าทำลายของเพลี้ยไฟน้อยกว่าต้นปกติ

6 คำนำ

มังคุดเป็นราชินีแห่งผลไม้ที่มีรสชาติอร่อย เนื้อมีความนุ่ม ฉ่ำน้ำ รสชาติหวานอมเปรี้ยว และมีกลิ่นหอม อ่อนๆ มีคุณค่าทางโภชนาการประกอบไปด้วย คาร์โบไฮเดรต วิตามินและแร่ธาตุหลายชนิดโดยเฉพาะแคลเซียม และฟอสฟอรัส นอกจากนี้ยังมีสรรพคุณทางยา มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ต่อด้านโรคมะเร็ง ความดันโลหิตและโรค อื่นๆอีกมากมาย จึงทำให้มังคุดมีศักยภาพในการผลิตเป็นผลไม้เพื่อการบริโภคภายในประเทศและเพื่อการส่งออก ได้เป็นอย่างดี ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการผลิตและส่งออกมังคุดรายใหญ่ของโลก ทั้งในรูปแบบของผลสด และแช่ แข็ง ประเทศนำเข้ามังคุดสดได้แก่ ฮองกง ไต้หวัน จีน ลาว อาหรับ ฟิจิ เวียดนาม เนเธอร์แลนด์ และแคนาดา

ส่วนมั่งคุดแช่แข็ง ประเทศไทยส่งออกให้กับประเทศญี่ปุ่น อเมริกา ไต้หวัน นิวซีแลนด์ เกาหลี สิงคโปร์ และแคนาดา อย่างไรก็ตามประเทศไทยไม่สามารถผลิตมั่งคุดที่มีคุณภาพได้ในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของตลาด แม้ว่าประเทศไทยจะมีแนวโน้มการผลิตมั่งคุดที่เพิ่มมากขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พื้นที่ในการปลูกมั่งคุดตั้งแต่ปี 2547 เพิ่มขึ้นจาก 418,347 ไร่ เป็น 489,767 ไร่ ในปี 2551 คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.78 ต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2551) มั่งคุดที่เก็บเกี่ยวได้มักพบกับปัญหาการเนื่อแก้วยางไหลรวมระหว่าง 21.76-48.43% ของผลผลิตทั้งหมด (ชมภู และคณะ, 2552) นอกจากนี้ต้นทุนในการผลิตมั่งคุดคุณภาพยังมีต้นทุนที่สูงอยู่ ปริมาณผลผลิตที่ได้ในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ จะต้องมีการศึกษาวิจัย ตั้งแต่การพัฒนาสายพันธุ์มั่งคุด และเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อสำรวจ รวบรวม และคัดเลือกสายต้นมั่งคุดที่มีความแตกต่างกันให้มีความหลากหลายของฐานพันธุกรรมสำหรับใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์มั่งคุดต่อไป

ตรวจเอกสาร

มั่งคุดเป็นไม้ผลยืนต้น มีจำนวนโครโมโซม $2n = 96$ มีลักษณะทรงต้นแข็งแรงไม่มีการผลัดใบ มีทรงต้นเป็นแบบปิรามิด การแตกกิ่งก้านสาขาแบบสมดุลงิ่งใหญ่ทำมุมกับลำต้น กิ่งแขนงแตกออกจากลำต้นที่เป็นแกนกลาง รอบลำต้น ใบเป็นใบเดี่ยว ค่อนข้างหนา สีเขียวเข้ม ดอกมั่งคุดจะเกิดบนปลายกิ่งที่มีอายุมากกว่า 2 ปี อาจเกิดเป็นดอกเดี่ยว หรือเป็นกลุ่ม ดอกมีกลีบเลี้ยง 4 กลีบ และกลีบดอก 4 กลีบ มีอับละอองเกสรตัวผู้ขนาดเล็ก และเป็นหมัน รังไข่มีลักษณะเป็นแฉกเรียงตัวเป็นวงกลม ผลมั่งคุดเป็นแบบ berry ประกอบด้วยยอดของรังไข่ในดอก ห่อหุ้มด้วยกลีบเลี้ยง ผลมีรูปร่างกลมรีหรือกลมแป้น เปลือกหนา ผลมียางสีเหลือง ส่วนของเนื้อที่รับประทานได้มีสีขาว ผลมั่งคุดเจริญได้โดยไม่ได้รับการผสมเกสร (Parthenocarpic fruit) ภายในมีเมล็ดที่อาจพัฒนาหรือไม่พัฒนาซึ่ง เมล็ดที่พัฒนาจะมีรูปร่างแบน เกิดจากการพัฒนาของเนื้อเยื่อ nucellus (อัมพิกา และคณะ, 2547)

มั่งคุดที่ปลูกเป็นการค้าในปัจจุบันมีเพียงพันธุ์เดียวคือ พันธุ์พื้นเมือง เนื่องจากเป็นไม้ผลที่ไม่มีการผสมเกสร แต่ได้มีผู้ศึกษาพบว่า มั่งคุดสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ชนิด คือ 1) มั่งคุดเมืองนนท์ ลักษณะของใบค่อนข้างเรียวยาว ผลมีขนาดเล็กกว่ามั่งคุดปักชำใต้ ขั้วผลเล็กและยาว เปลือกผลค่อนข้างบาง สีของกลีบเลี้ยงมีสีแดงเมื่อผลสุกมีสีม่วงดำ เนื้อมีคุณภาพดี 2) มั่งคุดปักชำใต้ ลักษณะของใบอ้วนและป้อม ผลมีขนาดใหญ่กว่ามั่งคุดเมืองนนท์ ขั้วผลสั้น เปลือกหนากกลีบเลี้ยงมีสีเขียวเข้ม เมื่อผลสุกมีสีแดงอมชมพู และเปลี่ยนเป็นสีม่วงช้ากว่ามั่งคุดเมืองนนท์

อย่างไรก็ตามความแตกต่างของมั่งคุดทั้ง 2 ชนิด อาจเกิดจากหลายสาเหตุ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน (สมศักดิ์, 2541) เพราะเกสรตัวผู้ของดอกมั่งคุดเป็นหมัน (lim, 1984) เมล็ดเจริญจากเนื้อเยื่อของต้นแม้อาจไม่ได้รับการผสมเกสร ดังนั้นจึงเชื่อกันว่ามั่งคุดมีพันธุ์เดียว

ปัจจุบันมีการศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมโดย Ramage *et al.* (2004) ใช้เทคนิค Randomly Amplified DNA Fingerprinting (RAF) ตรวจสอบใบมั่งคุดทั้งหมด 37 ตัวอย่าง และพืชในตระกูล Gacinia ได้แก่พวาป่า แอปเปิล แคนดิส มะพูด ส้มแขกอินเดีย จูปู มั่งคุดแอฟริกา และมั่งคุดพื้นเมืองของ

ออสเตเรีย จำนวน 11 ตัวอย่าง พบว่ามังคุดใน 26 ตัวอย่าง (70%) ไม่พบความแปรปรวนทางพันธุกรรม ส่วนอีก 8 ตัวอย่าง (22%) มีความแปรปรวนทางพันธุกรรมเล็กน้อย ประมาณ 0.2-1 เปอร์เซ็นต์ และพบความแปรปรวนทางพันธุกรรมในระดับสูง คือมากกว่า 22 เปอร์เซ็นต์ใน 8 ตัวอย่าง โดยสามารถแยกลักษณะทางจีโนไทป์ ที่แตกต่างกันได้ 9 แบบ และแบ่งมังคุดออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มังคุดที่ไม่มีความหลากหลายทางพันธุกรรม กลุ่ม 2 มังคุดที่ให้ผลขนาดใหญ่ยาวเรียว คล้ายรูปผลแพร์ และมีช่วงฤดูกาลให้ผลผลิตค่อนข้างยาวนาน ซึ่งมีแหล่งกำเนิดจากเกาะบอร์เนียว กลุ่ม 3 มังคุดที่มีทรงพุ่มแตกต่างจากทรงพุ่มปกติ ซึ่งมีถิ่นกำเนิดจากเกาะชวาของประเทศอินโดนีเซีย และสถาบันวิจัย Malaysian Agricultural Research and Development Institute : MARDI) และกรีเนท ประเทศญี่ปุ่น ได้ทำการศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของมังคุดที่ปลูกในประเทศมาเลเซีย พบว่ามีความแตกต่างทางพันธุกรรมในหลายลักษณะ คือ มังคุดที่มีเปลือกแข็ง มังคุดผลขนาดเล็ก มังคุดที่มีก้านผลยาว มังคุดที่มีเนื้อผลแข็ง มังคุดผลยาวรีและมีก้านผลเป็นจุด มังคุดไร้เมล็ดและมีอายุการเก็บรักษายาวนาน มังคุด 9 กลีบ มังคุดผลขนาดใหญ่ผิวเรียบ มังคุดต้นตัวผู้ มังคุดที่สามารถให้ผลผลิตได้เร็ว 4-5 ปี หลังปลูก และมังคุดที่ติดผลได้ตลอดทั้งปี Mohamad and Abd (2006) และพบว่าจากรายงานของกรมการเกษตรมาเลเซียได้ทำการขึ้นทะเบียนมังคุดพันธุ์ใหม่ 2 สายพันธุ์ ได้แก่มังคุดสายพันธุ์ GA1 มีลักษณะผลสุกมีสีน้ำตาลเข้ม ทรงผลกลม ขนาดผลปานกลาง น้ำหนักผลประมาณ 105 กรัมต่อผล เนื้อผลมีสีขาว ความละเอียดเนื้อผลปานกลาง เป็นผลที่ไม่มีเมล็ด และ GA 2 ผลสุกมีสีน้ำตาลอมดำ ทรงผลกลมค่อนข้างไปทางรูปไข่ ผลมีขนาด 120 กรัมต่อผล เนื้อผลมีสีขาวค่อนข้างละเอียด รสชาติหวาน เป็นผลที่มีเมล็ด (Department of Agriculture Malaysia, 2002)

7 วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม
2. อุปกรณ์ในการบันทึกภาพ

วิธีการ

1. ออกแบบฟอร์มการสำรวจมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - ลักษณะต้นมังคุด (ปลูกจากเมล็ด/เสียบยอด/ขนาดและอายุ)
  - รูปร่างใบ (รูปไข่/รูปไข่กลับ/รูปรี/ขอบขนาน/อื่นๆ)
  - รูปทรงผล (กลมรี/ทรงกลม/กลมแป้น/รูปไข่กลับ/ขอบขนาน/อื่นๆ)
  - รอยหยักที่ก้านผล (หนา/ปกติ/บาง/อื่นๆ)
  - เปอร์เซ็นต์การเกิดอาการเนื้อแก้ว ยางไหล
  - ลักษณะอื่นๆ เช่น การแตกกิ่ง ลักษณะของสีใบ (ใบต่าง/ใบปกติ) เป็นต้น
2. สำรวจมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรมตามแหล่งปลูกต่างๆ
3. ทำการคัดเลือกมังคุดที่มีลักษณะแตกต่างกันเก็บบันทึกข้อมูลคุณภาพผลผลิตมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรม
4. การบันทึกข้อมูล
  - ข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ เช่น วิธีการขยายพันธุ์ อายุ ประวัติต้น การจัดการ สภาพพื้นที่ปลูก เป็นต้น

- คุณภาพผลผลิต เช่น น้ำหนักผล ขนาดผล เปอร์เซ็นต์เนื้อแก้ว ยางไหล ความหวาน เป็นต้น
5. เตรียมต้นตอ สำหรับการเสียบยอดพันธุ์
  6. ทำการเสียบยอดพันธุ์ แล้วนำลงปลูก
  7. ปฏิบัติการดูแล รักษา ใส่ปุ๋ย และฉีดยาป้องกันกำจัดโรคและแมลง
- การบันทึกข้อมูล
- ข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ เช่น วิธีการขยายพันธุ์ อายุ ประวัติต้น การจัดการ สภาพพื้นที่ปลูก เป็นต้น
  - คุณภาพผลผลิต เช่น น้ำหนักผล ขนาดผล เปอร์เซ็นต์เนื้อแก้ว ยางไหล รสชาติ เมล็ดลีบหรือเมล็ดเล็ก เป็นต้น

เวลาและสถานที่

ระยะเวลา ตุลาคม 2556 - กันยายน 2558

สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ต.ไม้ฝาด อ.สิเกา จ.ตรัง และแปลงเกษตรกร
จังหวัดนครศรีธรรมราช สตูล สงขลา พัทลุง ตรัง ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา
และระนอง

8 ผลการทดลองและวิจารณ์

จากการสำรวจความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดจากแหล่งปลูกต่างๆในภาคใต้ จำนวน 194 ราย ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช สตูล สงขลา พัทลุง ตรัง สุราษฎร์ธานี ชุมพร พังงา และระนอง จำนวน 110 1 3 15 32 7 14 11 และ 1 รายตามลำดับ พบว่า ต้นมังคุดมีลักษณะโดยทั่วไปทั้งส่วนลำต้น ใบ ดอก และผล มีลักษณะไม่แตกต่างกันมากนัก พบต้นมังคุดที่มีลักษณะต่าง ซึ่งมีทั้งต่างทั้งต้น และต่างเฉพาะบางส่วนของต้น และลักษณะการต่างสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ ใบต่างขอบใบสีขาว และใบต่างของใบสีเหลืองจากการสำรวจมีต้นมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรม ดังภาพที่ 1-8

จากการศึกษาความกว้างใบ ความยาวใบ ขนาดผล และ ความหวาน พบว่า มังคุดที่มีลักษณะใบต่าง มีขนาดใบและขนาดผลเล็กกว่าต้นปกติเล็กน้อย แต่มีความหวานสูงกว่าเล็กน้อย และเปอร์เซ็นต์เนื้อแก้วน้อยกว่าต้นมังคุดปกติ โดยขนาดของใบมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรมมีความกว้างใบเฉลี่ย 9.43 เซนติเมตร ความยาวใบเฉลี่ย 20.55 เซนติเมตร ขนาดผลเฉลี่ย 86.67 กรัมต่อผล ความหวานเฉลี่ย 20.19 องศาบริกซ์ ส่วนมังคุดโดยทั่วไปในภาคใต้พบที่มีความกว้างใบเฉลี่ย 9.71 เซนติเมตร ความยาวใบเฉลี่ย 22.12 เซนติเมตร ขนาดผลเฉลี่ย 93 กรัมต่อผล ความหวานเฉลี่ย 20.15 องศาบริกซ์

นายสมใจ เพชรสีทอง

ที่อยู่ ต. น้ำตก อ. หุ่น จ. นครศรีธรรมราช

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : บางกิ่งของต้น

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบใบเหลืองสลับกับสีเขียว

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 15 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนเหนียวปนทรายแข็ง

ความเป็นกรด-ด่างของดิน : 6.78-6.36

ขนาดใบ

ความกว้างใบ : 9.26 เซนติเมตร

ความยาวใบ : 21.10 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

น้ำหนักผล : 80 กรัม

ความหวาน : 20 องศาบริกซ์

เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : 0 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 1 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนายสมใจ เพชรสีทอง

นายวีรยุทธ ขวัญใจ

ที่อยู่ ต. เกาะขันธุ์ อ. ชะอวด จ. นครศรีธรรมราช

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : ทั้งต้น

ลักษณะการต่าง : สีเขียวสลับกับสีเหลือง

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 18 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วน-ดินร่วนเหนียว

ความเป็นกรด-ต่างของดิน : 5.22-5.35

ขนาดใบ

ความกว้างใบ : 9.42 เซนติเมตร

ความยาวใบ : 22.50 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

น้ำหนักผล : 93 กรัม

ความหวาน : 20 องศาบริกซ์

เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : 22 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 2 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนายวีรยุทธ ขวัญใจ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่อยู่ ต. คอหงส์ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : ทั้งต้น

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบเหลืองภายในสีเขียวสลับสีเขียว

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

อายุต้น : 15 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนปนทราย

ความเป็นกรด-ด่างของดิน : 4.84-4.92

ขนาดใบ

ความกว้างใบ : 7.98 เซนติเมตร

ความยาวใบ : 20.90 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

น้ำหนักผล : 87 กรัม

ความหวาน : 20.55 องศาบริกซ์

เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : 0 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 3 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ศิริพร นิลสุข

ที่อยู่ ต. บ้านควน อ. หลังสวน จ. ชุมพร

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : ทั้งต้น

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบเหลืองภายในสีเขียวสลับสีเขียวเข้ม

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 25 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนเหนียว – ดินร่วน

ความเป็นกรด-ด่างของดิน : 4.75-4.69

ขนาดใบ

    ความกว้างใบ : 10.68 เซนติเมตร

    ความยาวใบ : 23.26 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

    น้ำหนักผล : -

    ความหวาน : -

ภาพ 4 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนางศิริพร นิลสุข

นายสมคิด ทองสงค์

ที่อยู่ ต. ท่าประจักษ์ อ. ชะอวดจ. นครศรีธรรมราช

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : บางกิ่ง

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบเหลืองภายในสีเขียวสลับสีเขียวเข้ม

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 15 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนเหนียว – ดินเหนียว

ความเป็นกรด-ด่างของดิน : 5.74-5.96

ขนาดใบ

ความกว้างใบ : 8.84 เซนติเมตร

ความยาวใบ : 20.14 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

น้ำหนักผล : -

ความหวาน : -

เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : -

ภาพ 5 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนายสมคิด ทองสงค์

อนันต์ มณีรัตน์สุข

ที่อยู่ ต. นาสาร อ. นาสาร จ. สุราษฎร์ธานี

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : ทั้งต้น

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบเหลืองภายในสีเขียวสลับสีเขียว

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 15 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนเหนียว

ความเป็นกรด-ด่างของดิน : 5.29-5.46

ขนาดใบ

ความกว้างใบ : 9.81 เซนติเมตร

ความยาวใบ : 24.10 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

น้ำหนักผล : -

ความหวาน : -

เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : -

ภาพ 6 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนายอนันต์ มณีรัตน์สุข

นายถนอม แซ่ม

ที่อยู่ ต. สวนชั้น อ. ช้างกลาง จ. นครศรีธรรมราช

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : บางกิ่ง

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบสีเขียวอ่อนด้านในเขียวเข้ม

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 15 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง

ความเป็นกรด-ต่างของดิน : 5.23-5.27

ขนาดใบ

    ความกว้างใบ : 9.98 เซนติเมตร

    ความยาวใบ : 21.66 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

    น้ำหนักผล : -

    ความหวาน : -

    เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : -

ภาพ 7 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนายถนอม แซ่ม

นายทวีชัย นายห่วน

ที่อยู่ ต. คุระบุรี อ.คุระบุรี จ. พังงา

บริเวณที่มีอาการใบต่าง : บางกิ่ง

ลักษณะการต่าง : ต่างขอบเหลืองภายในสีเขียวสลับสีเขียว

วิธีการขยายพันธุ์ : เพาะเมล็ด

อายุต้น : 22 ปี

ลักษณะดิน : ดินร่วนเหนียว

ความเป็นกรด-ต่างของดิน : 4.86-5.13

ขนาดใบ

ความกว้างใบ : 9.40 เซนติเมตร

ความยาวใบ : 21.05 เซนติเมตร

คุณภาพผลผลิต

น้ำหนักผล : -

ความหวาน : -

เปอร์เซ็นต์การเกิดเนื้อแก้ว : -

ภาพ 8 ความหลากหลายทางพันธุกรรมมังคุดของนายทวีชัย นายห่วน

ทำการเก็บรวบรวมมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรมจากแหล่งต่างๆ โดยการเสียบยอด ต้นที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรมจำนวน 8 ต้น เสียบยอด ได้จำนวน 79 ต้น และปลูกรวบรวมพันธุ์ไว้ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง เพื่อเป็นแหล่งเชื้อพันธุกรรมมังคุด สำหรับใช้ในงานปรับปรุงพันธุ์ต่อไป

จากการศึกษาพบว่ามังคุดมีความหลากหลายทางพันธุกรรมในภาคใต้ที่แคบมาก สอดคล้องกับการสำรวจสายต้นพันธุ์มังคุดที่มีความแตกต่างของลักษณะทางสัณฐานวิทยาในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ที่พบว่าที่พบว่า ทั้งส่วน ลำต้น ใบ ดอก และผล ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก (เสวก และคณะ. 2552) เนื่องจากมังคุดเป็นต้นกล้าที่เจริญมาเอมบริโอ แต่เจริญมากจากเนื้อเยื่อ nucellus (อัมพิกา และคณะ, 2547) ดังนั้นลักษณะทางพันธุกรรมของต้นมังคุดจึงได้รับการถ่ายทอดจากต้นแม่เป็นส่วนใหญ่ สำหรับลักษณะความหลากหลายทางพันธุกรรมของมังคุดที่พบมากที่สุดคือใบต่าง ซึ่งส่วนใหญ่ได้จากการเพาะเมล็ด โดยพบว่าต้นมังคุดชนิดนี้หาได้ยากมาก พบบางรายมีการเสียบยอดมังคุดใบต่างเพื่อจำหน่าย ราคาสูงกว่ามังคุดโดยปกติทั่วไป และเกษตรกรตั้งข้อสังเกตว่าต้นมังคุดที่มีลักษณะใบต่างจะมีการเข้าทำลายของแมลงน้อยกว่ามังคุดต้นปกติ

นอกจากลักษณะต่างแล้วยังพบมังคุดที่มีความหลากหลายทางพันธุกรรมบ้างเล็กน้อย เช่น ใบเล็ก ผลเรียวกเล็ก และผลใหญ่ และเมื่อได้ทำการสำรวจแปลงปลูกและสอบถามอย่างละเอียดพบว่าน่าจะเกิดจากสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 9 การเสียบยอดมังคุดเพื่อปลูกรวบรวมพันธุ์

ภาพที่ 10 แปลงรวบรวมพันธุ์มั่งคุดโดยปลูกกล้วยเพื่อเป็นร่มเงา

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมมั่งคุดในพื้นที่ภาคใต้ ระหว่างปี ตุลาคม 2556-กันยายน 2558 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช สตูล สงขลา พัทลุง ตรัง สุราษฎร์ธานี ชุมพร พังงา และระนอง พบว่า มั่งคุดในภาคใต้ มีความหลากหลายทางพันธุกรรมน้อยมาก แต่พบความหลากหลายของใบ ในลักษณะใบต่าง ใน 2 รูปแบบคือ ต่างขอบใบสีเหลือง และต่างขอบใบสีเขียว และลักษณะการต่างของต้นพบว่ามี 2 รูปแบบ คือ ต่างทั้งต้น และต่างเฉพาะบางกิ่งของต้น ส่วนใหญ่ได้จากการเพาะเมล็ด ลักษณะผล ขนาดใบ การให้ผลผลิต และความหวาน ไม่แตกต่างจากต้นปกติ เปอร์เซ็นต์เนื้อแก้วน้อยกว่าต้นมั่งคุดปกติเล็กน้อย

10 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการใช้ประโยชน์ด้านการคัดเลือกหรือปรับปรุงพันธุ์มั่งคุดในอนาคตต่อไป
2. เป็นแหล่งรวบรวมความหลากหลายทางพันธุกรรมมั่งคุดในภาคใต้

กลุ่มเป้าหมายคือ

1. เกษตรกรผู้ปลูกมั่งคุดในแหล่งผลิตมั่งคุดที่สำคัญในประเทศไทย
2. ผู้ส่งออกและผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับมั่งคุด
3. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
4. กรมส่งเสริมการเกษตร
5. มหาวิทยาลัย และผู้สนใจทั่วไป

11 คำขอบคุณ

ขอขอบคุณ เกษตรกรผู้ปลูกมั่งคุดในพื้นที่ภาคใต้ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ และขอบคุณ คุณดารณี จำปา ผู้ช่วยเก็บบันทึกข้อมูล

12 เอกสารอ้างอิง

- ชมภู จันทิ, ศิริพร วรกุลดำรงชัย, อัจฉรา ศรีทองคำ และอัมพิกา ปุณนจิต. 2552. สำรวจการเกิดอาการเนื้อแก้วและยางไหลของผลมังคุดและพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา. เอกสารการประชุมวิชาการพืชสวนแห่งชาติครั้งที่ 8. วันที่ 6-9 พฤษภาคม 2552. ณ โรงแรม ดิเอ็มเพรส จ. เชียงใหม่. หน้า 102.
- สมศักดิ์ วรรณศิริ. 2541. มังคุด. สำนักพิมพ์ฐานเกษตรกรรม. นนทบุรี. 63 หน้า.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2551. มังคุด. (ค้นข้อมูล 22 ธันวาคม 2551). Available from URL : <http://www.oae.go.th/econ/download/year51/mangostrean51.pdf>.
- เสวก พงษ์สำราญ ชัยวัฒน์ มครเทศ และนายอดุลย์ ศิลาไศรย. 2552. รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจสายต้นพันธุ์มังคุดที่มีความแตกต่างของลักษณะทางสัณฐานวิทยาในเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี.
- อัมพิกา ปุณนจิต, เกรียงไกร จำเริญมา, พัชรี ลิ้มปิษฐีเยียร, สมทรง ปวีณการก, สุขวัฒน์ จันทพรปรณิก, สุชาติ วิจิตรานนท์, อุตร อุณหุฒิ, นิลวรรณ ลีอังกูรเสถียร และเสริมสุข สลักเพ็ชร์. 2547. เอกสารวิชาการมังคุด. สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร. 105 หน้า.
- Department of Agriculture malasia. 2002. Mangosteen. Available Source: <http://agrolink.Moa.My/comoditi/doa/manggis.html>, November 2, 2013
- Lim, A.H., 1984. The embryology of *Garcinia mangostana* L. (Clusiaceae). Gard Bull Sing 37(1): 93-103.
- Mohamad, B.o. and Abd, R.M. 2006. Mangosteen "*Garcinia mangostana*" Southampton Center for Underutilised Croups. RPM Print and Design, Chichester, England, UK. 170 P.
- Ramge C.M., L. Sando, C.P. Peace , B.J. Carroll and R.A. Drew. 2004. Genetic diversity revealed in the apomitic fruit species *Garcinia mangosteen* L. (mangosteen). Euphytica 136:1-10.

13 ภาคผนวก

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรรมนายสมใจ เพชรสีทอง

รายการ นายสมใจ เพชรสีทอง	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นต่าง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นต่าง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	6.36	4.93	6.78	4.97
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.7	1.79	0.49	0.82
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	1.33	3.09	0.85	1.41
ไนโตรเจน (N) (%)	0.07	0.15	0.04	0.07
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	19.48	7.12	20.97	2.64
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	31.3	34.4	28.1	18.5
แคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Ca (cmol _c /kg)	5.55	0.74	4.89	0.44
แมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Mg (cmol _c /kg)	1.06	0.28	0.81	0.13
ความต้องการปูน : LR (kg/rai)	0.04	0.02	0.03	0.01
การนำไฟฟ้า (ดิน : น้ำ = 1:5) : EC (ds/m) เนื้อดิน	ดินร่วนเหนียว ปนทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียวปน ทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียวปน ทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียวปน ทรายแป้ง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรรมนายวีรยุทธ ขวัญใจ

รายการ นายวีรยุทธ ขวัญใจ	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นตาง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นตาง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ตาง (pH)	5.35	4.83	5.22	4.91
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.75	0.58	0.27	0.41
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	1.30	1.00	0.47	0.71
ไนโตรเจน (N) (%)	0.07	0.05	0.02	0.04
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	6.68	3.11	3.59	1.37
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	40.4	28.3	35.3	20.5
แคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Ca (cmol _c /kg)	1.76	0.13	0.81	0.10
แมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Mg (cmol _c /kg)	0.48	0.18	0.26	0.14
ความต้องการปุ๋น : LR (kg/rai)	120	390	160	450
การนำไฟฟ้า (ดิน : น้ำ = 1:5) : EC (ds/m)	0.02	0.01	0.01	0.01
เนื้อดิน	ดินร่วน	ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ดินคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายการ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นตาง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นตาง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ตาง (pH)	4.92	5.32	4.84	5.21
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.42	0.55	0.36	0.46
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	0.72	0.95	0.62	0.80
ไนโตรเจน (N) (%)	0.04	0.05	0.03	0.04
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	1.62	165.93	1.12	62.85
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	20.9	33.9	38.3	47.7
เนื้อดิน	-	-	-	-

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรรมนางศิริพร นิลสุข

รายการ นางศิริพร นิลสุข	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นตาง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นตาง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ตาง (pH)	4.69	5.04	4.75	4.93
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.60	0.54	0.55	0.77
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	1.04	0.94	0.96	1.32
ไนโตรเจน (N) (%)	0.05	0.05	0.05	0.07
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	2.70	1.19	1.89	2.78
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	30.5	32.4	35.3	54.1
แคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Ca (cmol _c /kg)	0.24	0.60	0.16	0.43
แมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Mg (cmol _c /kg)	0.28	0.84	0.61	0.22
ความต้องการปุ๋ย : LR (kg/rai)	390	640	490	410
การนำไฟฟ้า (ดิน : น้ำ = 1:5) : EC (ds/m)	0.03	0.01	0.04	0.02
เนื้อดิน	ดินร่วน	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรรมนายสมคิด ทองสงค์

รายการ นายสมคิด ทองสงค์	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นตาง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นตาง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ตาง (pH)	5.96	5.00	5.74	4.96
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.52	0.92	0.61	0.50
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	0.90	1.59	1.05	0.86
ไนโตรเจน (N) (%)	0.04	0.08	0.05	0.04
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	15.45	9.62	12.84	5.00
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	71.1	41.0	41.3	46.2
แคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Ca (cmol _c /kg)	4.37	1.43	3.82	1.05
แมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Mg (cmol _c /kg)	1.59	0.44	1.42	0.30
ความต้องการปุ๋ย : LR (kg/rai)	0.04	0.03	0.02	0.02
การนำไฟฟ้า (ดิน : น้ำ = 1:5) : EC (ds/m)	ดินเหนียว	ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง
เนื้อดิน				

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรนายอนันต์ มณีรัตน์สุข

รายการ นายอนันต์ มณีรัตน์สุข	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นต่าง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นต่าง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	5.32	4.93	5.16	4.93
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.78	0.92	0.46	0.75
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	1.34	1.59	0.79	1.29
ไนโตรเจน (N) (%)	0.07	0.08	0.04	0.06
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	2.22	3.39	1.22	2.20
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	47.2	43.4	36.4	50.1
แคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Ca (cmol _c /kg)	3.28	0.75	1.76	0.60
แมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Mg (cmol _c /kg)	1.14	1.14	0.92	0.43
ความต้องการปุ๋ย : LR (kg/rai)	280	480	420	390
การนำไฟฟ้า (ดิน : น้ำ = 1:5) : EC (ds/m)	0.02	0.02	0.01	0.02
เนื้อดิน	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียว

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรนายถนอม แซ่ม

รายการ นายถนอม แซ่ม	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นต่าง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นต่าง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	5.27	5.03	5.23	5.01
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	0.76	1.02	0.72	0.94
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	1.30	1.75	1.24	1.62
ไนโตรเจน (N) (%)	0.07	0.09	0.06	0.08
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	66.85	41.18	21.37	18.33
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	84.7	108.3	56.7	90.6
แคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Ca (cmol _c /kg)	1.36	0.86	0.75	0.51
แมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ : Exch. Mg (cmol _c /kg)	0.19	0.20	0.17	0.39
ความต้องการปุ๋ย : LR (kg/rai)	420	550	490	570
การนำไฟฟ้า (ดิน : น้ำ = 1:5) : EC (ds/m)	0.02	0.03	0.01	0.02
เนื้อดิน	ดินร่วนเหนียวปน ทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนเหนียว ปนทรายแป้ง	ดินร่วนเหนียว ปนทรายแป้ง

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ดินแปลงเกษตรกรรมนายทวีชัย นายห่วน

รายการ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ค่าการวิเคราะห์		ค่าการวิเคราะห์	
	ต้นต่าง -ดินบน	ต้นปกติ- ดินบน	ต้นต่าง -ดินล่าง	ต้นปกติ- ดินล่าง
ความเป็นกรด-ต่าง (pH)	4.86	4.78	5.13	4.90
อินทรีย์คาร์บอน : OC (%)	1.47	1.82	1.10	1.60
อินทรีย์วัตถุ OM (%)	2.53	3.13	1.90	2.75
ไนโตรเจน (N) (%)	0.13	0.16	0.10	0.14
ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ : Avai. P (mg/kg)	2.56	5.94	1.16	1.79
โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ : Avai. K (mg/kg)	27.6	27.3	26.6	20.3
เนื้อดิน	-	-	-	-